

koplejo ali v kako duplino votlega drevésa položé. — Vse merlice pokopujejo tako, da so z glavo proti sončnemu zahodu obrnjeni; na grob skočita potem dva iz zlahte rajncega, se v znamenje naj večí žalosti zgrabita za lase, ter se neusmiljeno vlečeta in tergata semtertje. — Take, ki pridejo mrtvi na svet in prav mlade otroke navadno sožgó. Nekteri narodi izkoplejo svoje merlice čez več let in njih kosti sožgejo. Tam pa tam tudi merlice — v znamenje naj večjega spoštovanja posušijo in jih potem obesijo na drevésa.

Vraše napravijo grozovitne hudobije.

V Kamalez-u v Pirenejskih gorah je imela žena bolezin, ki je nikakoršni pomočki niso mogli ozdraviti. V svoji neupameti začne misliti, da ji je zacoprano. Obdolží neko ubogo osemdeset let staro ženo, in to peklenko vražo svojemu možu razodene, kateri ji je precej verjel, in rekel, da se mora copernica s terpeženjem prisiliti, da bo oddelala. Zaguljeni mož pokliče ubogo ženo v svojo hišo. Ona nič hudega ne misli, in neutegama pride. Zaslepljeni divjak pa vrata zaklene, jo za vrat zgrabi in kriči nad njo: „Ti si moji ženi pogodila, kar naravnost ji oddélaj!“ Prestrašena žena pri vsih Svetnikih terdi, da je nedolžna in da ne zná bolnikov ozdravljati. Pa vse zastonj; dédec ji pokaže butaro suhe hoste in réče: „Vidiš, s tem-le bomo peč razbelili, in če se boš še branila, te živo zaprem va-njo“. Vse solze in prošnje niso zdale nič; peč je bila razbeljena. Trinog popade ženo, ki se je strašno branila in zvijala, in jo potiska z nogami naprej v peč. Ker je pa le pol trupla v peč šlo, sirota grozovitno rjula, in vender bolni ženi ni bilo celó nič oddelano, kakor je slepec mislil; jo je vùn potegnil, ter jo z glavo naprej v peč soval. Kričanje terpežene je bilo zdaj tako strašno, in s toliko obupnostjo se je borila, da jo je trinog poslednjič izpustil in ji vrata odperl. Komaj da je še sôpla; glava je bila le do razbeljenega pečnega žréla ali žepna prišla, noge so bile vse ožgane. V groznih bolečinah je nesrečna starka vender še távala do srenje Pujo k svoji zlahiti. Strah je, jo pogledati; vender še govori, in vse na tanko pripoveduje, kako je bila terpinčena. Umerla je po silnih bolečinah. Hudobnež je bil pravíci izročén.

Slovenci! tudi med nami se najde še marsikaj vraž ali ne véste, da so v prvi božji zapovedi prepovedane? Velika hudobija, preklinjanje zoper Božjo mogočnost je, kdor ljudém pripisuje točo, bolezní in druge nesreče. Kakošne zapopadke more od vsigamogočnosti Božje tisti imeti, kdor misli, da stare babele smejo v njegovo vlado segati, ali kdor si bodi.

Drobtinčica življenja.

Moja hiša moja sloboda.

Gostila je lesica ježa podnevi, zvečer pa ga vstavljala, naj ostane pri njej čez noč; ali on se je kratil govorivši, da gré raji domú. Ko se oprosti z lesico in se napoti na dom, gré lesica izdelec kradoma za njim, da vidi kakošna je ta njegova hiša, po kterej on toliko hrepení in neče pri njej v njeni lepi pečini estati čez noč. Pridši jež do ene klade, zavleče se pod njo v bukovo listje, pa se iztegne kolikor je dolg in širok, rekoč: „Moja hiša, moja sloboda“.

Človek! bodi do človeka toliko človečin, da tudi tvoj bližnji z ježem toisto v resnici réči zamore. Saj že tako zveš od njega več ko je prav.

Jezikoslovna drobtinčica.

Častitemu gosp. Kobetu na njegovo vprašanje v „Novicah“ oznamim: da na Štajarskem je beseda dežmati in degati, zanken, še običajna (navadna); prime sosebno po Kranskem živečih rodovín Dežman je čisto slovensko. Davorin Terstenjak.

Novičar iz slavenskih krajev.

Iz Gradca. Z veseljem smo brali v letopisu Štajarske dnuarne hranilnice (Sparkasse), kako lepo vodstvo te hranilnice obrača ostanjke hranilničnega premoženja. V spomin srečne oetbe cesarjevega življenja je namreč določila hranilnica 16.000 fl. za dobrotljive namene, od kterih je namenila 1000 fl. za potrebe neke uboge cerkve, 3000 fl. za podporo verlih rojakov, 12.000 fl. pa za darila pridnim in poštenim poslom; te darila se bojo razdelile v 6 letih. Določivši ta lepi znesek naj boljim poslom v darilo, je vodstvo omenjene hranilnice reklo, da namen hranilnice ni prihranjenih ostanjkov na kúp spravljati, ampak kar ostane čez vse stroške, razdeliti za dobre namene; nikamur drugam pa se ta dnar, ki se je večidel nabral iz shranovanega dnarja poslov, ne more bolje obrniti, kakor če se spet takim poslom podari, ki lepo in pošteno služijo, da si kaj prihranijo za svoje stare dni, drugi pa spodbadajo k lepi obnaši, pridnosti in poštenosti, ktera je toliko važna za srečne gospodarstva.

Iz Tersta 28. oktobra 1853. Primerilo se je, da pridem iz Tersta v Reko, prikladno in kaj prijetno mesto. Od zadej ga obdajajo prijazni griči, na kterih zeleni oljka in zorijo sladke smokve, in za temi stermí pečevje nerodovitnega Krasa; spodej gledaš sinje morje z otokoma Kerk in Cres. Menil sim za gotovo po tem, kar sem vedno bral in čul, da se tukaj govori le ilirsko in laško; ali kako sem se čudil, ko sem čul ljudi se večidel slovensko pogovarjati. Opazil sim, da se noter do Reke povsod čisto slovensko govori, kakor sploh na Krasu, in le ljudje, ki so prihajali iz jugovshodne strani, so bolj po ilirsko kramljali.

Ker imam že ravno besedo „Kras“ na jeziku, naj mi bo dovoljeno omeniti hvalevrednega prizadevanja gosp. Laufer-a, vradnika tukajšnjega mestnega poglavarstva, pozvediti natoro, bogastvo in čuda čudapolnega Krasa. Omenjeni gospod, ki je vse votline po Krasu, posebno Trebiško marljivo obiskoval in kaj krasno obrisal, si je napravil zbirko raznih kamnin, okamnín in nakapnín ne le iz podzemeljskih jam, ampak tudi iz poveršja Krasa, in pravi, da se morebiti nikjer na svetu toliko različnih sort kamnja ne dobi, kakor tukaj; ima jih, ki jih ne pozná ne on in nobeden kamnoslovec, kteremu jih je pokazal; še le pretekli teden je zapazil novo posebno lepo in dobro marmelíno blizo železnice; najdel je vsake sorte marmelja od belega noter do črnega. Primorska dežela, pravi on, ima silno bogastvo v naročju Krasa; gotovo se bodo odperli pred ali pozneje marmeljnovi lomi, ki bodo prinašali velik dobiček prebivavcem. Tudi z burjo se je pridno pečal, nje moč večkrat meril in več imenitnih računov dogotovil.

Od Gutštajna na Koroškem. Strašen požar je 26. t. m. ob 3. uri zjutrej naš terg obiskal in 16 hiš s prihišjem vred vpepélil. Ker je mnogo živine in vés pridelná pokončal, je teržane, ki so že poprej velike siromašine hirali, v hudo hudo, zares usmiljenja vredno nesrečo pahníl. Ako bi ne bili neki uradniki bližnjih Prevalskih fužin z več delavci in z brizglo nagloma na pomoč prihiteli, lahko bi bil vés terg z 79 hišami pogorel. Hvala jim za njih veliko pomoč!